

श्रेष्ठभान् adj. der den besten Theil davongetragen hat so v. a. das einfache श्रेष्ठ der beste, vorzüglichste: विज्ञानः क एषां श्रेष्ठभागिति MBh. 8, 1890.

श्रेष्ठवर्चस् adj. der machtvollste, herrlichste: Könige RV. 5, 65, 2. 6, 51, 10.

श्रेष्ठवाच् adj. überaus beredt R. 2, 76, 1.

श्रेष्ठशाक n. ein best. vortreffliches Gemüse; s. वर्षपोत.

श्रेष्ठशोचिस् adj. am schönsten, — vorzüglich glänzend RV. 8, 19, 4.

श्रेष्ठसेन m. N. pr. eines Fürsten Rîgâ-Tar. 3, 97.

श्रेष्ठान्न n. = वृत्तान्न n. die Frucht der Spondias mangifera Rîgân. im ÇKDr.

श्रेष्ठायम m. das beste Lebensstadium (आयम) d. i. das des Haushalters ÇKDr. und Wilson (the householder).

श्रेष्ठिक (von श्रेष्ठिन् s. भूरि°).

श्रेष्ठिन् (von श्रेष्ठ) m. 1) ein Mann von Ansehen Ait. Br. 3, 30. Çāṅkh. Br. 28, 6. KAUSH. Up. 4, 20. — 2) das Haupt einer Innung, — Zunf/, Gildemeister Ġāṭh. im ÇKDr. श्रेष्ठिपूर्वास्तु श्रेष्ठायः HARIV. 10985. श्रेष्ठिचत्वर MRĀKH. 61, 17. VARĀH. BRH. S. 29, 10. 33, 25. 86, 34. SĀH. D. 173, 3. Spr. (II) 2206. 3700. PAÑKAT. 8, 20. 100, 1 (श्रेष्ठि° zu lesen). Verz. d. Oxf. H. 155, a, 17. VET. in LA. (III) 17, 10. 18, 18. ÇUK. ebend. 32, 11. 37, 2. HIOUEN-TSANG 4, 474. Z. d. d. m. G. 14, 369, 5. केशव° als N. pr. 573, 3. श्रेष्ठिन् (श्रेष्ठी die Hdschr.) als Ġātaka Çākjamuni's Vjāpi beim Schol. zu H. 233. VJUTP. 8 (श्रेष्ठिज्ञातक). 101. — Vgl. कुल°.

श्रेष्ठमन् (von 1. श्रेष्ठि s. अ°).

श्रेष्ठ्य (von श्रेष्ठ) n. Vorrang, die erste Stelle: सञ्ज्ञानान् AV. 4, 9, 3. 10, 6, 31. Ait. Br. 4, 25. 7, 18. TS. 2, 4, 5, 2. 5, 6, 7, 3. TBR. 3, 8, 9, 1. भूतानां श्रेष्ठ्यं पथेत् ÇAT. Br. 13, 7, 1. 14, 8, 1, 2. KAUC. 89. °काम ĀCV. ÇR. 10, 3, 22. KHĀND. Up. 5, 2, 6. KAUSH. Up. 2, 6. 4, 15. 20. M. 1, 100. 12, 38. JĀG. 1, 264. MBh. 2, 596. 3, 821. Spr. (II) 1201. Bhāg. P. 10, 74, 19. Çāṅk. zu KHĀND. Up. S. 10. प्रकृति° M. 10, 3. वर्ण° MBh. 7, 156. कारणा° (so ed. Bomb.) 12, 11039. ज्ञाति° unter den Blutsverwandten JĀG. 1, 262. MBh. 13, 5057. स्वजन° MĀRK. P. 33, 10.

श्रेष्ठतम (!) adj. = श्रेष्ठतम. स्वानाम् ÇĀṅKH. GRUJ. 1, 19.

श्रेष्ठा, श्रेष्ठाति DHĀTUP. 13, 14 (संघाति). NIK. 4, 3 (गतिचलाकर्मन्). Comm. zu TBR. 1, 213 (संघवाचिन्). AUN श्रेष्ठा und श्रेष्ठाणि geschlossen. Vgl. श्रेष्ठा.

1. श्रेष्ठा ŪGĀVAL. zu UNĀDIS. 3, 6. 1) adj. = श्रेष्ठा lahm, claudus AK. 2, 6, 4, 48. H. 452. HALĀJ. 2, 455. RV. 1, 112, 8. गो 161, 10. 2, 13, 12. प्रति श्रेष्ठा: स्यात् 15, 7. 4, 30, 19. नि: श्रेष्ठा भूत् 8, 68, 2. 10, 25, 11. — 2) f. या N. eines Nakshatra, = श्रेष्ठा TS. 4, 4, 40, 2. KĀṭh. 39, 13. य-दश्रेष्ठात्तच्छ्रेष्ठा TBR. 1, 5, 2, 9. 3, 1, 2, 5. 6. Bhāg. P. 8, 18, 5. श्रेष्ठा des Metrums wegen 7, 14, 23. — Vgl. श्रेष्ठा.

2. श्रेष्ठा 1) adj. dressed, cooked, matured. — 2) f. या rice-gruel Wilson nach ÇANDĀRTHAK. — Fehlerhaft für श्रेष्ठा, श्रेष्ठा.

श्रेष्ठाकटिकर्ष m. N. pr. eines Mannes SCHIEFNER, Lebensb. 299 (69). BURNOUF in Lot. de la b. I. 331 (श्रेष्ठा: कटिकर्ष:).

श्रेष्ठाकटिविंश m. desgl. SCHIEFNER, Lebensb. 283 (33).

श्रेष्ठापरान्त N. pr. einer Stadt BURNOUF, Intr. 253. fg. °क m. pl. die Bewohner dieser Stadt 252. fg.

श्रेष्ठा UNĀDIS. 4, 51. m. (nicht zu belegen) und f. SIDDH. K. 247, b, 1. und श्रेष्ठा (später) f. 1) Hinterbacke, Keule, Hüfte NIB. 4, 3. AK. 2, 6. 2, 25. 3, 4, 21, 240. H. 607. HALĀJ. 2, 357. gew. du. RV. 10, 163, 4. AV. 9, 4, 13. 7, 9. 8, 21. 10, 2, 3. 9, 21. VS. 20, 8. TS. 5, 7, 15, 1. 7, 3, 10, 2. ÇAT. Br. 3, 8, 2, 18. 4, 5, 2, 3. Ait. Br. 2, 6. 7, 1. KĀṭh. ÇR. 6, 4, 2. 7, 6. Suçr. 1, 77, 12. पुरुषोः प्रमाणविस्तीर्णा स्त्रीश्रेष्ठा: 126, 10. 321, 6. शारुक्सेमम श्रेष्ठाणि MBh. 1, 5966. Spr. (II) 4438. VARĀH. BRH. S. 56, 7. 70, 3. 80, 17. °युग्मं च सुन्दरम् PAÑKAT. 1, 14, 57. DHĀTAS. 66, 9. Bhāg. P. 3, 23, 32. 5, 23, 6. देश 2, 1, 35. विशाला HARIV. 7894. °भारादलसगमना MEGH. 80. PRAB. 40, 3. °तटलसगति Bhāg. P. 8, 9, 17. °बिम्ब (angeblich = कटिमत्र DHANANĠĀJA im ÇKDr.) VIKR. 100. MĀLAV. 36. Spr. (II) 6173. यिनश्रेष्ठाणिपयोधरा MBh. 3, 2393. BRAHMA-P. in LA. (III) 50, 5. विपुलश्रेष्ठाणि Spr. (II) 1633. श्याम° Bhāg. P. 4, 24, 51. am Ende eines adj. comp. (f. ई): काञ्चीगुणोल्लसच्छ्रेष्ठाणि 3, 28, 16. वृच्छ्रेष्ठाणि 4, 21, 16. गुरुश्रेष्ठाणि R. 2, 30, 42. चारु° VARĀH. BRH. 24, 10. सु° MBh. 1, 2792. 3301. 3, 1805. 2893. R. 1, 48, 22. 2, 30, 32. 3, 52, 31. 5, 13, 53. VARĀH. BRH. S. 105, 12. BRAHMA-P. in LA. (III) 53, 9. Bhāg. P. 4, 25, 23. 6, 17, 27. 9, 19, 4. PAÑKAT. 2, 5, 28. पृथु° MBh. 1, 5968. मृककटितश्रेष्ठाणि: 3, 1787. Schenkel der Vēdi TS. 5, 3, 1, 5. ÇAT. Br. 1, 3, 2, 6. 3, 5, 2, 2. 4, 2, 1, 15. वेदि° ĀCV. ÇR. 1, 1, 23. 5, 1, 11. — 6, 10, 21. KĀṭh. ÇR. 9, 10, 7. 17, 2, 11. 17. KAUC. 137. — 2) Weg, Pfad ÇANDAR. und BHAR. im DVIRŪPAK. nach ÇKDr. — 3) श्रेष्ठा N. pr. eines Flusses VP. 185, N. 80. — Vgl. पिप्पलि°, पृथु° (f. °श्रेष्ठा auch MBh. 1, 4745. R. GORR. 1, 49, 18. Bhāg. P. 8, 12, 30). श्रुत°, सु°.

श्रेष्ठाकपाल n. Schenkelknochen Ait. Br. 1, 22.

श्रेष्ठाका f. = श्रेष्ठा 1): °युग्म PAÑKAT. 2, 5, 28. — Vgl. श्रेष्ठाका.

श्रेष्ठातम् (von श्रेष्ठा) adv. aus dem Schinken VS. 21, 43. NIB. 4, 3.

श्रेष्ठाप्रतोदिन् adj. in den Hintern stossend AV. 8, 6, 13.

श्रेष्ठाफल n. = श्रेष्ठाफलक Rîgân. im ÇKDr. श्रेष्ठाफल COLEBR. und LOIS. zu AK. 2, 6, 2, 25.

श्रेष्ठाफलक n. = कट Hüfte AK. 2, 6, 2, 25. — Vgl. ऊरुफलक.

श्रेष्ठाविध m. N. pr. eines Mannes; pl. seine Nachkommen SĀṆSK. K. 186, a, 7.

श्रेष्ठासूत्र n. Gürtel MBh. 4, 190. श्रेष्ठा° dass. R. 5, 24, 6 (neben मेखल). Degengurt 7, 6, 65.

श्रेष्ठाका f. = श्रेष्ठाका PAÑKAT. 1, 10, 90.

श्रेष्ठाफल und श्रेष्ठासूत्र s. u. श्रेष्ठा°.

श्रेष्ठा m. N. pr. eines Mannes; pl. seine Nachkommen SĀṆSK. K. 185, b, 9.

श्रेष्ठ (von 1. श्रु) 1) nom. ag. und fut. hörend, Hörer, Zuhörer; mit acc. und gen. (der Sache oder der Person): श्रेष्ठा क्वम् RV. 1, 178, 3. 3, 26, 2. 5, 61, 15. 6, 23, 4. 24, 2. oxyt. ÇAT. Br. 14, 6, 5, 1. 7, 31. 8, 11. — RV. PRĀT. 15, 2. KAUSH. Up. 3, 8. MBh. 3, 13055 (Gegens. गुरु). 13, 381. 14, 619. HARIV. 7384. R. 1, 4, 5. Spr. 3283. (II) 471. 1727. 4258. 5655. KUMĀRAS. 1, 46. WEBER, RĀMAT. Up. 300. Verz. d. Oxf. H. 47, a, No. 103, Z. 21. fg. 133, a, No. 328. ÇI. 6. Rîgâ-Tar. 3, 95. SĀH. D. 8, 20. Bhāg. P. 4, 12, 46. 7, 2, 44. fg. 8, 23, 28. SARVADARÇANAS. 156, 16. — 2) m. N. pr. eines Jaksha (nach dem Comm.) Bhāg. P. 12, 11, 37.

श्रेष्ठव्य (wie oben) adj. zu hören, was gehört werden kann oder muss,